

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Атауы	BR18574200 Аумақтық маркетинг негізінде жаңа Қазақстан құру жағдайында моноқалаларды жаңғырту
Жоба өзектілігі	<p>Жаңа Қазақстанды құру жағдайында маңызды мәселелердің бірі Моноқалаларды дамыту перспективасы болып табылады. Қазақстанда "моноқала" мәртебесі бар 27 елді мекен бар, онда шамамен 1,5 млн адам тұрады немесе еліміздің жалпы қалалық халқының 16% - ы тұрады. Қалалардың көпшілігі кен орындарының, қала құраушы және қайта өңдеу кәсіпорындарының орнында құрылды. Осындай жолмен құрылған қалаларда ұзақ уақыт бойы қала құраушы кәсіпорындарға тікелей қатысы жоқ басқа да өндірістер мен салаларды дамытуға мүмкіндік пен себеп болған жоқ. Экономикадағы дағдарыстық құбылыстар моноқалалардың белгілі бір даму динамикасына әсер ететін өткір әлеуметтік осалдықты көрсетеді. Моноқалалардың негізгі түйінді проблемалары: негізгі салалардың бәсекеге қабілеттілігін жоғалту, тұрғын үй және көлік инфрақұрылымының сапасының төмендігі, жалақының төмендігі және жұмыссыздықтың өсуі болып табылады. Осы проблемаларды шешу үшін Қазақстан Республикасында арнайы мемлекеттік бағдарламалар іске қосылды, олардың кейбіреулері аяқталды, бірақ бұл елді мекендердің проблемалары шешілмеген күйінде қалып отыр. Моноқалаларды дамытумен байланысты негізгі проблемаларды шешуге моноқалалардың инвестициялық имиджін жақсартуға ықпал ететін "аумақтар маркетингі" көмектеседі.</p>
Жоба мақсаты	<p>Зерттеудің мақсаты-моноқалалардың сақталған әлеуетті мүмкіндіктерін кешенді зерттеу және жаңа Қазақстан құру жағдайында Моноқалаларды жандандыру стратегиясын әзірлеу және аумақтық маркетинг құралдарын пайдалана отырып, оны іске асыру тетіктерін негіздеу.</p>
Жоба міндеттері	<p>Кіші бағдарлама 1. Моноқалаларды дамытудың теориялық аспектілері.</p> <p>Моноқалаларды дамытудың теориялық-әдіснамалық негіздерін зерттеу және олардың әлеуетін бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аумақтық маркетинг құралдарын пайдалану негізінде моноқалаларды жандандырудың тұжырымдамалық тәсілдерін зерттеу, - моноқалалардың даму әлеуетін және Қазақстан моноқалаларының өңірлік мамандануы мен экономикалық бейінінің ерекшеліктерін бағалаудың тәсілдері мен әдістерін зерттеу. <p>Кіші бағдарлама 2. Моноқалалардың дамуын талдау.</p> <p>Қазақстанның моноқалаларын дамытудың экономикалық, кәсіпкерлік, әлеуметтік, демографиялық, еңбек, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық, зияткерлік және басқа да әлеуеттерін талдау және бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - моноқалалар халқының кедейлігін, өмір сүру деңгейі мен сапасын зерттеу және бағалау, - моноқалаларда халықты жұмыспен қамтуды қамтамасыз ететін қала құраушы кәсіпорындардың жай-күйін бағалау, - өнеркәсіптік және шикізат үлгісіндегі моноқалаларда жұмыспен қамту және еңбек нарығы саласын қалыптастыру мен дамытудың негізгі үрдістерін талдау және ерекшеліктерін анықтау,

	<ul style="list-style-type: none"> - моноқалалардың демографиялық үрдістері мен демографиялық тұрақтылық жағдайларын талдау және бағалау, - Қазақстанның моноқалаларын дамытудың кәсіпкерлік, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық және зияткерлік әлеуетін бағалау. <p>Ішкі бағдарлама 3. Моноқалаларды жаңғырту бағыты мен тетіктері.</p> <p>Халықтың әл-ауқатын арттыруға бағдарланған олардың экономикасының тиімді аумақтық құрылымын қалыптастырудың перспективалық бағыттары мен тетіктерін және жаңа Қазақстан құру жағдайында моноқалаларды әлеуметтік, экономикалық, технологиялық, экологиялық жаңғыртуды іске асыру тетіктерін негіздеу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аумақтық маркетинг негізінде моноқалалар экономикасының құрылымын өзгертудің болжамды сценарийлерін әзірлеу және модельдеу, - аумақтық маркетинг құралдарын пайдалана отырып, моноқалалар экономикасының бәсекеге қабілеттілігін әртараптандыру мен өсірудің алғышарттары мен әлеуетті мүмкіндіктерін зерттеу, - аумақтық маркетинг негізінде оларды іске асыруды ынталандырудың стратегиялық басымдықтары мен тетіктерін әзірлеу, - Моноқалаларды жандандыру стратегиясын іске асырудың қаржылық тетіктерін әзірлеу, - Өнеркәсіптік және шикізаттық үлгідегі моноқалалар үшін жаңа Қазақстанның моноқалаларын жаңғырту және жаңғырту стратегиясын әзірлеу.
<p>Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер</p>	<p>Күтілетін нәтижелер:</p> <p>Кіші бағдарлама 1. Моноқалаларды дамытудың теориялық аспектілері.</p> <p>Моноқалаларды дамытудың теориялық және әдіснамалық негіздерін зерттеу және олардың әлеуетін бағалау.</p> <p>Бірінші кезеңде Моноқалаларды дамытудың теориялық-әдіснамалық негіздерін зерттеу жүргізіледі және олардың әлеуетін бағалау жүргізіледі, атап айтқанда:</p> <ul style="list-style-type: none"> - моноқалалардың тұрақты даму тәуекелдерінің картасы әзірленетін болады, - аумақтық маркетинг құралдарын пайдалану негізінде моноқалаларды дамытудың тұжырымдамалық тәсілдері мен стратегиялары туралы жаңа білім алынады, - Қазақстан моноқалаларының мамандануы мен экономикалық бейінін бағалау әдістемесі әзірленетін болады. <p>Кіші бағдарлама 2. Моноқалалардың дамуын талдау.</p>

Қазақстанның моноқалаларын дамытудың экономикалық, кәсіпкерлік, әлеуметтік, демографиялық, еңбек, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық, зияткерлік және басқа да әлеуеттерін талдау және бағалау.

Зерттеудің екінші кезеңінде Моноқалаларды дамыту әлеуетін (экономикалық, кәсіпкерлік, әлеуметтік, демографиялық, еңбек, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық және т. б.) бағалау әдістемесі әзірленетін болады, атап айтқанда:

- моноқалалар халқының кедейлігін, өмір сүру деңгейі мен сапасын бағалау әдістемесі әзірленетін болады,

- моноқалаларда халықты жұмыспен қамтуды қамтамасыз ететін қала құраушы кәсіпорындардың жай-күйін бағалау әдістемесі әзірленетін болады,

- өнеркәсіптік және шикізат үлгісіндегі моноқалаларда еңбек нарығын қалыптастыру мен жұмыспен қамту саласын дамытудың түйінді үрдістері мен ерекшеліктеріне баға беріледі және анықталады,

- моноқалалардың демографиялық үрдістері мен демографиялық тұрақтылық жағдайларын бағалау әдістемесі әзірленетін болады,

- Қазақстанның моноқалаларын дамытудың кәсіпкерлік, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық және зияткерлік әлеуеттеріне баға берілетін болады.

Зерттеудің үшінші кезеңінде халықтың әл-ауқатын арттыруға бағытталған олардың экономикасының тиімді аумақтық құрылымын қалыптастырудың перспективалық бағыттары мен тетіктерін және жаңа Қазақстан құру жағдайында әлеуметтік, экономикалық, технологиялық, экологиялық жаңғыртуды іске асыру тетіктерін әзірлеу жөнінде ғылыми негізделген ұсынымдар берілетін болады, атап айтқанда:

- аумақтық маркетинг негізінде моноқалалар экономикасының құрылымын өзгертудің болжамды сценарийлері әзірленетін болады,

- аумақтық маркетинг құралдарын пайдалана отырып, моноқалалар экономикасының бәсекеге қабілеттілігін әртараптандыру мен өсірудің алғышарттары мен әлеуетті мүмкіндіктері туралы жаңа білім айқындалатын болады,

- аумақтық маркетинг негізінде моноқалаларды дамытудың стратегиялық басымдықтарын әзірлеу бойынша ғылыми негізделген ұсынымдар берілетін болады,

- моноқалаларды жаңғырту стратегиясын іске асырудың қаржылық тетіктерін қалыптастыру бойынша ғылыми негізделген ұсынымдар берілетін болады,

- Өнеркәсіптік және шикізаттық үлгідегі моноқалалар үшін жаңа Қазақстанның моноқалаларын жаңғырту және жаңғырту стратегиясы әзірленетін болады.

Жобаны іске асырудың толық кезеңінде 2023-2024 жылдар күтілуде:

- Scopus базасы бойынша рецензияланатын ғылыми басылымдарда 35 және одан жоғары процентиленмен 3 мақала жарияланады (2023 жылы-1 мақала, 2024 жылы -2 мақала),

-Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитеті ұсынған нөлдік емес импакт-факторы бар рецензияланатын шетелдік немесе отандық басылымдарда 10 мақала жарияланады (2023 жылы -5 мақала, 2024 жылы -5 мақала),

- 3 ғылыми баяндама жарияланады (2023 жылы -1 ғылыми баяндама, 2024 жылы -2 ғылыми баяндама),

- 3 авторлық куәлік алынады (2023 жылы-2 авторлық куәлік, 2024 жылы -1 авторлық куәлік),

- 3 енгізу актісі алынады (2023 жылы -2 акт, 2024-1 актіде),

- 3 монография шығарылады (2023 жылы -2 монография, 2024-1 монография).

Қол жеткізілген нәтижелер:

Кіші бағдарлама 1. Моноқалаларды дамытудың теориялық аспектілері.

Моноқалаларды дамытудың теориялық және әдіснамалық негіздерін зерттеу және олардың әлеуетін бағалау.

Бірінші кезеңде Моноқалаларды дамытудың теориялық-әдіснамалық негіздеріне зерттеу жүргізілді және олардың әлеуетін бағалау жүргізілді, атап айтқанда:

- моноқалалардың типологиясы туралы жаңа білім ұсынылды, моноқалалардың тұрақты даму тәуекелдерінің картасы әзірленді,

- аумақтық маркетинг құралдарын пайдалану негізінде моноқалаларды дамытудың тұжырымдамалық тәсілдері мен стратегиялары туралы жаңа білім алынды: маңыздылық дәрежесі бойынша Моноқалаларды дамытудың проблемалық өрісі анықталды: өзектілігінің жоғары дәрежесі, өзектілігінің өзектілігі, орташа дәрежесі; моноқалалардың дамуына әсер ететін әртүрлі факторлардың салмағы анықталды; даму үшін қажетті басқару іс-әрекеттерін саралаудың өзгертілген матрицасы алынды моноқалалар; басқарылатын урбанизация шеңберінде және аумақтық маркетинг стратегиялары негізінде моноқалаларды дамытудың тұжырымдамалық схемасы қалыптастырылды; сараланған Даму стратегиясы негізінде моноқалаларды орналастыру және қабылдау карталары қалыптастырылды,

- Қазақстан моноқалаларының мамандануы мен экономикалық бейінін бағалау әдістемесі әзірленді.

Кіші бағдарлама 2. Моноқалалардың дамуын талдау.

Қазақстанның моноқалаларын дамытудың экономикалық, кәсіпкерлік, әлеуметтік, демографиялық, еңбек, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық, зияткерлік және басқа да әлеуеттерін талдау және бағалау.

Зерттеудің екінші кезеңінде моноқалалардың даму әлеуетін (экономикалық, кәсіпкерлік, әлеуметтік, демографиялық, еңбек, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық және т. б.) бағалау әдістемесі әзірленді, атап айтқанда:

- моноқалалар халқының кедейлігін, өмір сүру деңгейі мен сапасын бағалаудың кешенді әдістемесі әзірленді: әзірленген сауалнама негізінде нақты қаланың өмір сүру сапасына халықтың қанағаттануын талдау көрсеткіштері анықталды, сараптамалық сауалнаманың әзірленген сауалнамасы негізінде PESTEL-талдау факторлары топтастырылды; халыққа сауалнама жүргізу бойынша

	<p>факторлық талдау компоненттерінің матрицасы алынды; есептеулер жүргізілді және сыртқы орта факторларының оларды арттыру бойынша басқарушылық шешімдерді айқындай отырып, өмір сүру деңгейі мен сапасы,</p> <ul style="list-style-type: none"> - моноқалаларда халықты жұмыспен қамтуды қамтамасыз ететін қала құраушы кәсіпорындардың жай-күйін бағалау әдістемесі әзірленді, - өнеркәсіптік және шикізат үлгісіндегі моноқалаларда еңбек нарығын қалыптастыру мен жұмыспен қамту саласын дамытудың негізгі үрдістері мен ерекшеліктерін анықтап, бағалау берілді, - моноқалалардың демографиялық үрдістері мен демографиялық тұрақтылық жағдайларын бағалау әдістемесі әзірленді, - Қазақстанның моноқалаларын дамытудың кәсіпкерлік, экологиялық, технологиялық, инфрақұрылымдық және зияткерлік әлеуеттеріне баға берілді. <p>Ғылыми жаңалық моноқалалардың типологиясы туралы жаңа білімді әзірлеуде, аумақтық маркетинг құралдарын пайдалану негізінде моноқалаларды дамытудың тұжырымдамалық тәсілі мен стратегиясын зерттеуде, моноқалалардың даму әлеуетін айқас талдау мен модельдеуді пайдалана отырып, моноқалалар халқының кедейлігін, тұрмыс деңгейі мен сапасын бағалау әдістемесін әзірлеуде, қала құраушы кәсіпорындарды бағалауда және моноқалалардағы демографиялық үрдістердің тұрақты дамуында, сондай-ақ моноқалаларды дамыту әлеуетін құрудың кешенді бағалауы мен моделінде.</p> <p>2023 ж. арналған зерттеу барысында:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scopus базасы бойынша рецензияланатын ғылыми басылымда 39 процентиленмен 1 мақала; - Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитеті ұсынған рецензияланатын отандық басылымдарда 7 мақала жарияланды; - 6 ғылыми баяндама жарияланды; - 5 авторлық куәлік алынды, - 2 енгізу актісі алынды, - 2 монография жарық көрді.
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Товма Наталья Александровна, бағдарлама жетекшісі, доктор (PhD), э.ғ.к., әл-Фараби атындағы ҚазҰУ "Бизнес-технология" кафедрасы меңгерушісінің ғылыми-инновациялық қызмет және халықаралық байланыстар жөніндегі орынбасары. Хирш Индексі -6 Scopus Author ID- 56530735400 ResearcherID –N-8698-2017 ORCID – 0000-0002-9114-6923 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56530735400 2. Isaias Bianchi, жетекші ғылыми қызметкер, доктор (PhD), Санта-Катарина университетінің қауымдастырылған профессоры, (Флорианополис, Бразилия). Hirsch index -7 ORCID-0000-0001-5480-0642 Scopus Author ID-57014879700

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57014879700>
3. Dirsehan Taşkın, жетекші ғылыми қызметкер, доктор (PhD), Мармара университетінің қауымдастырылған профессоры (Түркия, Стамбул)
Хирш Индексі-6
<https://orcid.org/0000-0002-3599-0951>
Scopus Author ID 36967831200
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36967831200>

4. Дегтерева Екатерина, жетекші ғылыми қызметкер, э.ғ.д., Патрис Лумумба атындағы Ресей халықтар достығы университетінің "маркетинг" кафедрасының доценті (Ресей Федерациясы, Мәскеу).
Хирш Индексі -6
ORCID 0000-0002-8752-5840
Scopus ID 57190783524
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57190783524>

5. Зобов Александр Михайлович, жетекші ғылыми қызметкер, э.ғ. к., профессор, Патрис Лумумба атындағы Ресей халықтар достығы университетінің "Маркетинг" кафедрасының меңгерушісі (Ресей Федерациясы, Мәскеу).
Хирш Индексі -6
Scopus ID 57191921252
<https://orcid.org/0000-0002-8792-1990>
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191921252>

6. Мищенко Инна Витальевна, жетекші ғылыми қызметкер, э.ғ.к., Алтай мемлекеттік университетінің доценті (Ресей Федерациясы, Барнаул).
Хирш Индексі -2
Scopus ID-57203264257
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203264257>

7. Бимендиева Лейла Абдрашевна, жетекші ғылыми қызметкер, э.ғ. к., профессор м. а., эл-Фараби атындағы ҚазҰУ Экономика және бизнес Жоғары мектебінің деканы.
Хирш Индексі -2
Scopus Author ID- 57190878703
<https://orcid.org/0000-0001-7496-3211>
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57190878703>

8. Ахметова Зәуреш Болатханқызы, жетекші ғылыми қызметкер, э.ғ. к., профессор м. а., эл-Фараби атындағы ҚазҰУ "Бизнес-технология" кафедрасының меңгерушісі.
Хирш Индексі -4
ResearcherID –P-7913-2014
ORCID –0000-0002-5157-4659
Scopus Author ID- 56968196100
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56968196100>

9. Қожамқұлова Жанна Тазабекқызы, э.ғ.к., эл-Фараби атындағы ҚазҰУ "Бизнес-технологиялар" кафедрасы профессор м. а. жетекші ғылыми қызметкері.
Хирш Индексі -3
<https://orcid.org/0000-0003-2929-384X>
Scopus Author ID 57211131721
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211131721>

	<p>10. Тлеппаев Арсен Молдағалиұлы, жетекші ғылыми қызметкер, PhD докторы, Қазақстан-Неміс университетінің қауымдастырылған профессоры. Хирш индексі -5 https://orcid.org/0000-0001-9754-3383 Scopus Author ID 57189999678 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189999678</p> <p>11. Нұрпейісова Айгүл Аралбайқызы, жетекші ғылыми қызметкер, ә.ғ. к., "Нархоз" университетінің қауымдастырылған профессоры. Хирш Индексі-1 Scopus Author ID 57206737746 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57206737746</p> <p>12. Дүйсембекова Жанар Маратқызы, жетекші ғылыми қызметкер, ә.ғ. к., "Нархоз" университетінің қауымдастырылған профессоры. ORCID: 0000-0003-3373-5591 Scopus ID: 57205709710 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57205709710</p> <p>13 Сайымова Мейрамқұл Дулатқызы, жетекші ғылыми қызметкер, ә.ғ. к., Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университетінің доценті. Хирш Индексі -6 Scopus Author ID- 57208927972, https://orcid.org/0000-0003-4089-1744 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208927972</p> <p>14. Шуренов Нұрсұлтан Бекетұлы, аға ғылыми қызметкер, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ "Бизнес-технологиялар" кафедрасының аға оқытушысы. Hirsch index -2 ResearcherID - ORCID- 0000-0003-2453-080X Scopus Author ID-57211334673 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57211334673</p> <p>15. Әкімбаева Қарлығаш Тұрсынбайқызы, "Қаржы және есеп" кафедрасының "Қаржы"мамандығы бойынша аға ғылыми қызметкер, докторант (PhD) әл-Фараби атындағы ҚазҰУ. Scopus ID 57191362773, https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57191362773</p> <p>16. Голубцов Данил Ильич, кіші ғылыми қызметкер, "Бизнес-технологиялар" кафедрасының "Логистика"мамандығы бойынша докторант әл-Фараби атындағы ҚазҰУ.</p> <p>17. Жұмағұл Төрехан Төрбекұлы, кіші ғылыми қызметкер, "Grohe."</p> <p>18. Абдуалиева Әсел Нұрдәулетқызы, кіші ғылыми қызметкер, "Бизнес-технология"кафедрасының зертханашысы әл-Фараби атындағы ҚазҰУ.</p>
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	<p>Scopus деректер базасы бойынша рецензияланатын ғылыми басылымдардағы 35 және одан жоғары процентильдегі мақалалар:</p> <p>1. Dirsehan, T., Shurenov, N., Tovma, N., Kozhamkulova, Z., Akhmetova, Z. Challenges and potential of monotowns: a systematic literature review//R-Economy, 2023, 9(4), pp 437–455. Процентиль 39, SJR 0,134, CiteScore -1 https://journals.urfu.ru/index.php/r-economy/article/view/7393 doi 10.15826/recon.2023.9.4.02</p>

**Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің
Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету
Комитеті ұсынған Комитет ұсынған журналдарда**

1. Zh.T. Kozhamkulova, A.T. Bassymbekova, N.A. Tovma. A conceptual approach to the formation of strategies for the development of monocities in the context of urbanization process study// The Journal of Economic Research & Business Administration. No2 (144). 2023. P.50-64.

<https://doi.org/10.26577/be.2023.v144.i2.06>

<https://be.kaznu.kz/index.php/math/article/view/2666/2241>

2. Zh. M. Dyussebekova, A. A. Nurpeissova, N. A. Tovma. Analysis of labor market trends in single-industry towns in Kazakhstan// Central Asian Economic Review №2, 2023. С.44-56.

<https://doi.org/10.52821/2789-4401-2023-2-44-56>

<https://caer.narxoz.kz/jour/article/view/826>

3. Т.Т. Жұмағұл, Л.А. Бимендиева, Н.Б. Шуренов, Н.А. Товма. Моноқалалардағы демографиялық тенденцияларды талдау мен мемлекеттік қолдау шаралары//«Тұран» университетінің хабаршысы» ғылыми журналы 2023 ж. № 2(98). С.248-258.

<https://doi.org/10.46914/1562-2959-2023-1-2-248-258>

<https://vestnik.turan-edu.kz/jour/article/view/3427>

4. Н. Б. Шуренов, Н. А. Товма, М. Д. Сайымова. Хромтау моноқаласын дамытудағы аумақтық маркетинг мүмкіндіктері// Central Asian Economic Review №3, 2023. С.93-107.

<https://doi.org/10.52821/2789-4401-2023-3-93-107>

<https://caer.narxoz.kz/jour/article/view/870>

5. Ж.Т. Кожамкулова, Н. Б. Шуренов, Н. А. Товма, Ж. М. Дюсембекова Исследование уровня и качества жизни населения на основе комплексной методики с использованием факторов PESTEL-анализа: пример моногорода Балхаш//«Тұран» университетінің хабаршысы» ғылыми журналы 2023 ж. № 4(100). С.200-218.-1,18 п.л.

<https://doi.org/10.46914/1562-2959-2023-1-4-200-218>

<https://vestnik.turan-edu.kz/jour/article/view/3690>

6. З. Ахметова, Н. Товма, Н. Шуренов Анализ демографических тенденций моногородов Восточно-казахстанской области// Казахстан. Спектр. Научный журнал. 2023/3 (107). С.85-100-0,93 п.л.

<https://doi.org/10.52536/2415-8216.2023-3.06>

<https://journal-ks.kisi.kz/index.php/ks/article/view/253/130>

7. Mishchenko Inna V., Mishchenko Valery V. Differentiated approach to functioning and development of single –industry towns in Kazakhstan // Journal of Economic Research & Business Administration №3, 2023. Журнал НАО «КазНУ им. аль-Фараби». С. 74.-83

<https://be.kaznu.kz/index.php/math/article/view/2686/2255>

<https://doi.org/10.26577/be.2023.v145.i3.07>

Ғылыми баяндамалар

1.Товма Н.А. Моноқалаларды дамыту мәселелері / / "банк секторының қаржылық тұрақтылығы: тәуекелдер мен мүмкіндіктер" халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары, Мәскеу, Ресей Федерациясының Үкіметі жанындағы Қаржы университеті, 2023 жыл.

2. Ахметова З. Б. моноқалалардың дамуын салыстырмалы талдау // "жаһандық экономиканың өзекті мәселелері" Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы. Мәскеу, 21 Сәуір 2023 жыл.

3. Товма Наталья Александровна "қазіргі жағдайда Қазақстан Республикасындағы моноқалаларды орталықтандырылмаған қаржылық қамтамасыз ету" / / "орталықтандырылмаған қаржы: мүмкіндіктер мен тәуекелдер" халықаралық ғылыми–практикалық конференциясы. - М., 2023.

4. Шуренов Н. Б. және Қожамқұлова ж.т. атындағы ҚазҰУ. әл-Фараби, Қазақстан-халықтың әлеуметтік инфрақұрылымға қанағаттануын маркетингтік талдау: Балқаш моноқаласының жағдайын талдау / / II "дамушы нарықтар экономикасы" Халықаралық форумы "дамушы нарықтардағы компаниялардың Халықаралық маркетинг жүйесіндегі қазіргі заманғы ұлттық, аймақтық және корпоративтік брендтердің рөлі" // Мәскеу, Патрис Лумумба атындағы Ресей халықтар достығы университеті 16-17 қараша, 2023.

Конференция материалдары (Proceeding)

5. Nataliya Tovma, Zauresh Akhmetova, Nazym Tulebayeva, Rila Malikovna, Shinar Abducul. Indicators for assessing the development potential of monotowns of the Republic of Kazakhstan//E3S web of Conference 2023. -0,5 п.л.

https://www.e3s-conferences.org/articles/e3sconf/pdf/2023/50/e3sconf_interagromash2023_05016.pdf

Халықаралық конференция материалдары

6. Tovma Nataliya, Bimendieva Laila, Shurenov Nursultan The revival of monotowns in the Republic of Kazakhstan based on the application of territorial marketing tools//International scientific –practical conference The paradigm of sustainable economic development in the context of global change: challenges, consequences, opportunities. Almaty, 2023. P.56-66.

Монография

1. Товма Н.А. "Қазақстан Республикасының моноқалаларын дамыту тұжырымдамасы", "Қазақ университеті" баспасы, 2023, - 59 б.

2. Товма Н. А. Қазақстан Республикасы моноқалаларының даму әлеуетін талдау. - Алматы, "Қазақ университеті" баспасы 2023-111 Б.

Енгізу актілері

1)Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитетінің "аумақтық маркетинг негізінде жаңа Қазақстан құру жағдайында моноқалаларды жаңғырту" тақырыбы бойынша бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру бойынша зерттеу нәтижелері Ресей халықтар достығы университетінің (Мәскеу, Ресей Федерациясы) оқу процесіне енгізілді. Атап айтқанда, экономикалық әсері бар моноқалалардың тұрақты даму тәуекелдерінің картасы, бұл моноқалалардың жандануындағы проблемаларды анықтауға мүмкіндік береді. Мәскеу, РУДН 20232)

2) "Аумақтық маркетинг негізінде Жаңа Қазақстанды құру жағдайында моноқалаларды Жандандыру" IRN BR 18574200

	бағдарламалық-мақсатты қаржыландыру шеңберінде алынған зерттеу нәтижелері Мармара Университетінің оқу процесінде қолданылады., атап айтқанда, экономикалық, кәсіпкерлік, әлеуметтік, демографиялық, еңбек, экологиялық бағалау моделі. моноқалалардың технологиялық, инфрақұрылымдық даму әлеуеті.
Патент туралы ақпарат	<p>1) Басымбекова А., Кожамкулова Ж.Т., «Моноқалаларды дамыту мәселелерін зерттеу бойынша эксперттік пікір сұрау үшін сауалнама әзірлеу». № 32897 от 18.02.2023</p> <p>2) Басымбекова А., Кожамкулова Ж.Т. «Разработка вопросника для экспертного опроса по исследованию проблемы развития моногородов» №32896 от 21 февраля 2023 года.</p> <p>3). Товма Н.А. «Уровень жизни в моногородах» №37266 от «19» июня 2023 года, выданное национальным институтом интеллектуальной собственности Республики Казахстан.</p> <p>4) Кожамкулова Ж.Т., Шуренов Н.Б., Товма Н.А., Дюсембекова Ж.М. «Разработка вопросников по комплексной методике оценки уровня и качества жизни населения моногородов» №38823 от 31 августа 2023 г.</p> <p>5) Кожамкулова Ж.Т., Басымбекова А., Товма Н.А. «Ғылыми білім нәтижелерін алу шеңберінде аумақтық маркетинг құралдарын пайдалану арқылы моноқалаларды дамытудың концептуалды тәсілдемесі мен стратегиялары туралы зерттеу» № 39720 от «18» 10 2023 года.</p>